

SPORTO

Nr. 1 * 1946. IX. 21

SAVAITINIS
PRIEDAS

APŽVALGA

SPORTO KELIAI
IR KLYSTKELIAI

KREPSINIO TURNYRAS SCHEINFELDE

REPREZENTACINĖ ŽENGIA BE PRALAIMĖJIMO — MUENCHENO
GINTARAS — ANTROJI PAJĖGIAUSIA KOMANDA

Praeitą savaitgalį Scheinfeldo lietuvių stovykla gyveno krepšinio ženklu. Po ilgesnės pertraukos buvo suruoštas pajėgiųjų komandų turnyras, kuriame šį kartą dalyvavo 10 penketukų. Abu pirmuosius turnyrus (Kemptene ir Dillingene) buvo laimėjęs reprezentacinis vienetas Sarūnas. Scheinfelde buvo susitarta Sarūną iš karto įkeldinti į baigmę, nes jam varžybose nedalyvaujant, yra galima tiksliau atrinkti kitą šiuo metu pajėgiausią mūsų komandą. Reprezentantai sutiko, ir taip varžybos įgavo pajėgumo atžvilgiu lygesnį pobūdį.

Burtai taip lėmė, kad didieji favoritai laimingai išsislaidė ir pirmosiose rungtynėse jiems tarp savęs susitikimo buvo lemta.

Pirmieji į aikštę išėjo Gintaras iš Memmingeno sporto klubas. Grybauskas vadovaujami gintariečiai atvažiavo įsitalkinę porą buv. Muencheno ASK žaidikų (Gružauskas, Bandžius) ir buvo laikomi vieni iš favoritų. Pirmasis riestas jiems nebuvo ypatingai kietas, nors antram kėliny Memmingenas atakliai priešinosi ir išlaikė apylygę pasekmę. Memmingenas taisyklės sužaidė energingai, bet nereikia užmiršti, kad ir Gintaro krepšiu alks jau buvo pakankamai pasotintas. Pasekmė 51—28 (24—3). Taškai: Muencheno Gintaras — Grybauskas (16), Gružauskas (12), Bandžius (7), Beržanskis (6), Pleirys (6), Bulionis (2), Ginčiauskas (2); Memmingeno SK — Kapeckas (11), Ažuolas (8), Bederžickas (4), Navickas (3), Marcinkus (2).

Toliau Kempteno GSK be didelio vargo nugalėjo Scheinfeldo gimnaziją 52—21 (28—5). Pirmą kartą panašiam turnyre dalyvauja geležinkeliečiai pasirodė kaip brandus vienetas ir užsitikrino vieną iš pirmaujančių pozicijų. Gimnazistai žaidė su dideliu pasiryžimu, bet kaip penketukas dar nėra išryškinęs savo veido. Taškai: Kempteno GSK — Racevičius (22), Sventickas (18), Krutulis (10), Makauskas (2); Scheinfeldo gimnazija — Papeckys (8), Vedeckas (7), Banevičius (6).

Idomesnė dvikovė buvo tarp Scheinfeldo Vyties ir

Wiesbadeno Lituanicos. Vytis pradėjo daug žadančiai, užplėšė didelę spartą ir kėlinį baigė 14—5. Po pertraukos iniciatyvą suėmė Lituanica ir apgalvoto Blankaus žaidimo dėka jie ne tik išlygino, bet ir laimėjo 31—25. Taškai: Wiesbadeno Lituanica — Landsbergis (11), Miškinis I (10), Blankus (6), Labanauskas (4); Scheinfeldo Vytis — Merūnas (13), Jokūbaitis (6), Birutis (4), Samsonas (2).

Prieš Dillingeno SK muencheniečiai turėjo daugiau sūsiinti. Pirmam kėliny pasekmė lygi 12—12. Baigmėje Muencheno Gintaras laimėjo dešimties taškų persvara 37—27. Puikių metimų seriją paleido Grybauskas, ašis, apie kurią sukosi laimėtojų žaidi-

neturėjo laimės mėtyti. Įdomu, kad Tuebingenas šį kartą puikiai dengė, ko labai stigo ankstesnėse rungtynėse. Kempteno GSK pergalė vertintina, kaip tą dieną geriau pasirodžiusio vieneto. Taškai: Kempteno GSK — Racevičius (6), Sventickas (4), Krutulis (4), Makauskas (2), Panavas (2); Tuebingeno Vytis — Čerkečiūnas (4), Saladžius (4), Dargis (3), Petrauskas (2), Alinskas (2).

Tuo būdu buvo išaiškinti keturi pusiaubaigmės dalyviai: Muencheno Gintaras, Eichstaetto SK, Kempteno GSK, Wiesbadeno Lituanica.

Pirmose pusiaubaigmės rungtynėse susitiko Muencheno Gintaras — Eichstaetto SK. Pirmuosius taškus sugriebia

PABALTIO OLIMPIJADA AUGSBURGE

Rugsėjo 20—22 d. d. Augsburgėje įvyksta Pabaltijo tautų olimpijada, kurioje dalyvauja žymiausi estų, latvių ir lietuvių sportininkai, esantieji Vokietijoje. Tiek kovos žaidimuose, tiek kitose šakose reikia laukti gražių pasirodymų ir rezultatų. „Sporto Apžvalga“ sekandame numeryje duos platų olimpijados aprašymą.

mas. Taškai: Muencheno Gintaras — Grybauskas (22), Gružauskas (7), Ginčiauskas (4), Bandžius (2), Beržanskis (2); Dillingeno SK — Kurauskas (12), Anaitis (5), Brinkmanas (4), Stankus (3), Radavičius (3).

Eichstaetto SK — Schweinfurto Garso susitikimas nebuvo aukštos kokybės. Eichstaetto jaunieji vyrai be didesnio galvosūkio laimėjo 55—26 (28—12). Žaidimas buvo gana kietas, ir Garso žaidikai pasiekė baudų rekordą — padarė 21 pražangą. Taškai: Eichstaetto SK — Kikilas (17), Daukša (14), Ošlapas I (13), Žvirgzdas (6), Ošlapas II (5); Schweinfurto Garsas — Dainius (12), Milašas (5), Spakauskas (5), Macevičius (4).

Kitose rungtynėse Kempteno GSK po santūrios kovos sunkiai įveikė Tuebingeno akademinio jaunimo Vytį 18—15 (12—7). Abi komandos buvo vertos viena kitos ir sužaidė labai atsargiai. Techniškai Tuebingeno Vytis parodė aukštos klasės žaidimą, bet taktiškai įvėlė klaidų, be to,

Gintaras, bet Eichstaetto jaunasis kolektyvas persveria iki 5—2. Tolesnė gero lygio dvikovė išryškina sėkmingesnius Muencheno antpuolius, pasekmė nusvyra jų naudai, ir Eichstaettas pajėgia tik skirtumą mažinti. Muencheno Gintaras laimi 34—24 (15—11). Puikiai sužaidė Grybauskas ir Gružauskas, abu Muenchenui pelnę po 13 tšk. Ginčiauskas ir Bandžius dar pridūrė po 4 tšk. Eichstaettui kapitalą sukrovė Ošlapas I (9), Ošlapas II (6), Daukša (4), Kikilas (3), Žvirgzdas (2).

Kitoj pusėj Kempteno GSK turėjo itin sunkią kovą prieš Wiesbadeno Lituanicą. Per pirmąsias 10 minučių geležinkeliečiai užkrovė 7—3, bet iki kėlinio pabaigos Wiesbadenas atsivijo iki 10—11. Po pertraukos Wiesbadenas netgi persvėrė iki 15—11. Žaidimas labai permainingas ir įdomus savo įtampa bei gerais žygiais iš abiejų pusių. Wiesbadenas dar veda 18—14, kai Kemptenui padėti gelbsti Sventickas, padaręs du puikius (Keliama į 4 psl.)

Ne paslaptis, kad sportas ir jau ne nuo šiandien yra atsidūręs pavojingoj kryžkelėj. Amerikoj jis vis daugiau virsta technika, Prancūzijoje jis virto tautinės ambicijos sotinčiu ir pasirinko šūki: pergalė arba žlugimas, Vokietijoje jis buvo pajungtas totalitariniam režimui ir tapo brūkamas prievarta. Ir nenuostabu, kad visų tikrųjų sporto mėgėjų, o tokių daugiau ar mažiau yra ir anksčiau aptartose valstybėse, akys krypsta į klasiško sporto pradininkę ir palaikytoją Angliją.

Nežiūrint visko, kaip tik Anglijoje ir daugiau kaip kitur, sportas yra likęs sportu. Anglijos sportas nėra nei tragedija, nei prievarta, nei pagaliau pigus spektaklis. Sportuojama, nes sportuojant ieškomas ir randamas džiaugsmas, sportuojama, nes mėgiama grynas oras, neužnuodyta aplinka, nes mėgiamas kultūringas bendravimas su savo varžovais. Sportas Anglijoje nėra įkintytas į rekordų medžioklę, kaip, pavyzdžiui, tai yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Anglai negali pasigirti gausybe pasaulinių rekordų, nors įvairiose srityse jie turi didelį skaičių pajėgių sportininkų, kurie savo dvasiniu iškilumu ir sukaupta valia dažnai daugiau padaro nei grynai sutechnintas muskulų pajėgumas.

Anglai turi surašę tam tikras tikrąjį sportą apibūdinančias taisykles, kurias turėtų sekti kiekvienas be užkulisų atėjęs į sporto aikštę, taisykles, kurias seks kiekvienas, kuris sporte ieško tikrojo pasitenkinimo ir nesudarkyto džiaugsmo.

Šias taisykles sekant, sportininkas nesigiria, nemeta kovos iki baigmės, pralaimėjęs neieško pigaus pasiteisinimo, pralaimi nerūstaudamas, laimėjęs nekrinta į bekrastį entuziazmą, kovoja, kaip anglai sako, fair, kovoja, kiek jo pajėgumas leidžia, mėgsta riziką, kilus neaiškumui, žodį duoda priešininkui ir žaismą daugiau vertina nei pasekmę.

O kaip yra pas mus kad ir nelemtose tremties sąlygose? Sportinis judėjimas, reikia pasakyti, yra gerokai išplitęs.

Veik kiekvienoj stovykloj veikia sporto klubai ar rateliai. Nors iki šios dienos vis dar pasigendama centrinės sporto vadovybės, paskiri vienetai kruta kaip išmano ir kaip vietinės sąlygos leidžia. Ne tik tarpusavio, bet ir tarp tautinės varžybose mūsų žmonės dažnai pradiugina ir populiarią lietuvių vardą. Tuo būdu sportininkai daug prisideda prie kultūrinės propagandos, nors kai kurie mūsų visuomenininkai į šį judėjimą dar žiūri su kandžia senamadiška šypsena. Krepšinis Vokietijoje yra pradėjęs pergalės pjūti, nedaug atsilieka ir mūsų stalo tenisininkai, gyvai

reikšdami šachmatininkai, boksininkai, o paskutiniu laiku daugiau susidomėta ir futbolu. Kiek blogiau yra su lengvaatlečiais, kuriems sąlygos yra visiškai geros. Tikėdami, kad per Augsburgę rengiamą Pabaltijo olimpiadą ras progos susitikti sporto darbuotojai ir nusmaigstys nors provizorines gaires visam sportiniam judėjimui tvarkyti, prie šios temos grįšime kita proga. O dabar norėtumėm atkreipti dėmesį į kai kuriuos kai kur besireiškiančius šėšėlius. Negalima kategoriškai tvirtinti, kad tų šėšėlių būtų daug, bet taip pat klaidu teigti, kad jų visiškai nėra.

O viena iš blogybių, kuriai plisti dabar gana dėkingos sąlygos, yra savęs pervertinimas. Pavyksta kurios nors stovyklos krepšininkams laimėti keletą rungtynių, na, ir krepšininkai apsaugata, pradeda apie save galvoti kaip apie „geriausius iš geriausiųjų“, pradeda reikšti neribotos pretenzijos, pradeda kitus niekinti ir t.t. Daug prie to prisideda ir stovyklų gyventojai ar net stovyklų vadovybės. Ir jei tokie „geriausieji iš geriausiųjų“ užšoksta ant pajėgesnio priešininko ir ko gero pralaimi, taisyklų krintama į bekraštį nusiiminima, stovyklos gyventojai nuvilti ir priekaištauja, žodžiu, kelias dienas ar ilgesnį laiką pralaimėtojų nėra gyvenimo. Tikrai gaila, kad kartais pradeda galvoti taip parapijiškai ir pasinešama į aklą pergalės siekimą.

Tokių nukrypimų, tiesa, nėra daug, bet kur jų pasitaiko, jie rautini visomis pastangomis. Sportas turi įgauti daugiau auklėjamojo pobūdžio, bet neiti destruktivine kryptimi. Čia turėtų susirūpinti ne tik patys sportininkai, bet ir sporto mėgėjai ir stovyklų vadovybės.

Jei visiems bus aiškus tikrojo sporto supratimas, tokie reiškiniai visiškai pranyks. Ir vieniems ir kitiems reikėtų atidžiai perskaityti rašinio pradžioje sužymėtas anglų sportininkų taisykles. Ir ne tik perskaityti, bet ir praktikoje atidžiai įgyvendinti. Tąsok sportas bus grynas džiaugsmas, be pašalinių užkulisių, bus toks, koks jis turėtų būti ir koks jis daug kur yra.

K. Čk.

Berlyno olimpiniam stadione įvyko Jungtinių Tautų karinė olimpiada, kurią atidarė gen. Mc Narney. Keletas pasekmių: 100 m — Klein (Olandija) 10,9 ir 200 m tas pats Klein 22,2; 110 m kliūtinis — Russell (JAV) 15,5; rutulys — Quirk (JAV) 15,30; į tolį — Kremer (Luxemburgas) 6,78; diskas — Kitzinger (Belgija) 40,77; kūjis — Domrowski (JAV) 40,93; 5000 m — Zapotek (Čekoslovakija) 14:31,0; 400 m — Berger (JAV) 47,8. Zaidimus stebėjo apie 85.000 žiūrovų.

„RUDASIS BOMBARDUOTOJAS“ JOE LOUIS

Rugsėjo 18 d. pasaulio bokso meisteris Joe Louis turėjo susitikimą su Tom Mauriello meisterio vardu apginti. Prieš išleidžiant laikraštį dar nebuvo gauta žinios apie kovos rezultatus, tačiau Redakcija šia proga skaitytojus nori supažindinti su vienu didžiausių pasaulio boksininkų, vicininteliu tokį ilgą metą išsilaukusiu pasaulinio bokso elito viršūnėse.

Joe Louis Barrow karjera netgi amerikiečio akimis žiūrint yra nuostabi. Jis gimė 1914 m. gegužės 13 d. Lexingtone, Alabamos valstijoje, JAV pietuose. Taigi, šiuo metu yra 32 m. amžiaus. Būdamas 19 metų kaip mėgėjas jis užima tautiniame atletikos mėgėjų sąjungos turnyre pussunkiam svorįje pirmąją vietą ir tuo atkreipia bokso žinovų akis į save. Po metų jis pereina į profesionalus, bet jau sunkiajame svorįje. 1935 m. Joe per trumpą laiką pakloja k.o. aštuonis savo priešininkus. Garsumis treneris Mike Jacob perima jo treniravimą. Tai reiškė, kad Joe Louis, kaip M. Jacob jį tuomet pavadinė, išsimuša į paviršių dėl pasaulio meisterio kandidatus.

Tačiau prieš tai šis negras turėjo dar kelis kietus riestus perkasti. Pirmasis buvo King Levinsky, prityręs pussvoris ir niekad k.o. nepaklojo. 1935 m. rugpjūčio 7 d. Čikagoj Levinsky pirmame runde patiesimas k.o. Max Baer paguldomas ketvirtame runde. Panašiai „sutvarkomas“ ir ispanas Paulino.

Joe Louis stiprioji pusė buvo jo gigantiškas smūgis ir jo instinktyvus prisiderinimas prie padėties. Jis yra iš prigimties boksu širtas, be to, prisidėjus patyrimui ir gerai technikai, jis tapo nepaįmanomas. Tačiau jo laimėjimai pirmoje eilėje pasiekti puikios kūno struktūros dėka. Išviršiniai jis nesudaro ypatingo vaizdo. Aukštis 1,87 m, svoris 90,5 kg, rankų sieksnis 193 cm, krūtinės apimtis 104—111 cm. Kaip sunkiasvoris jis veikia greitai ir vikriai. Jo stipriausias ginklas yra kairysis kablys, kuriuo Joe svaidsi milžiniška jėga ir savo priešą pritrenkia. Su laiku jis išreniravo ir dešinę, kuri vertė priešą saugoti distanciją ir sudarydavo sąlygas mirtinam kariajam kabliui.

Pirmasis dramatiškas susi-

tikimas Joe karjeros viršūnėje buvo su Max Schmelingu, kuris visiškai nelauktai 12 runde nugalėjo Louis. Šis moralinis smūgis, kurį baltasis vargu ar būtų pernešęs, Joe visiškai nepakirto. Kiek vėliau rungtynėse dėl čempionato trečiam runde jis nukirto buv. meisterį Jack Sharkey (Zukauską), 1937 m. birželio 22 d. aštuntam runde paklojo tuometinį pasaulio meisterį Jim Braddock ir tuo iškovojo pasaulio meisterio titulą, kurį dar gynė prieš britų imperijos meisterį Tommy Farr. 1938 m. birželio 22 d. įvyksta didysis revanšas prieš Max Schmelingą, kurį negras jau pirmame runde lig šiol neaiškiu smūgiu pritrenkia.

Dabar Joe Louis yra neginčijamas ir daugiau nenugalėtas pasaulio meisteris visose sunkaus svorio klasėse. Jis nugalė dar Joe Mann, Bob Pastor ir ištisą eilę jį iššaukusių. Baigęs karo tarnybą, Joe Louis aštuntam runde patiesia Billy Conn.

Sio negro pajėgumas be abejo yra vienas iš didžiausių bokso istorijoje. Nuo didžiojo Sullivan laikų dar niekas taip ilgai neišlaikė čempiono vardo, kaip Joe Louis. Savaime aišku, kad Joe Louis uždirba milžiniškas sumas pinigų, lygiai kaip ir menedžerį karalius Mike Jacob savo pajamomis pilnai yra patenkintas. Kautynės dėl titulo Louis — Braddock atnešė 715.000 dolerių, susitikimas su Farr — 266.000 dol., abi kovos su Max Schmelingu davė virš pusmilijonį ir paskutinioji kovą su Billy Conn, atrodo, bus milijoninę ribą pasiekus. Joe Louis ir ringo atsisakęs, atrodo, neturėtų jokių materialinių sunkumų, bet apie atsisakymą jis dar negalvoja, nes yra sudaryta dar visa eilė sutarčių. Be abejo, šis „rudasis bombarduotojas“ kaip jį praminė jo tautiečiai, yra pats stipriausias ir garsiausias šio meto boksininkas.

PIRMASIS DEŠIMTKOVININKAS

SVEDŲ PIRMASIS DEŠIMTKOVININKAS

Svedijos dešimtkovės pirmenybės laimėjo Andersson, surinkęs 7039 tšk. Andersson dar tik 23 metų ir iš jo daug laukiama. Pasekmės: 100 m 11,2; 400 m 51,1; 1500 m 4,39,8; 110 m kliūtinis 16,1; į aukštį 1,86; į tolį 6,86; su kartimi 3,20; rutulys 12,11; diskas 39,84; ietis 50,41.

Sveicarų futbolo pirmenybės prasidėjo didele staigmena. Meisteris Servette Genf pra-

lošė prieš Grenchen 0—1. Naujai priimta į lygą Urania Genf sužaidė prieš Berną 0—0.

GERIAUSIAS VISŲ LAIKŲ PLAUKIKAS

JAV plaukikų treneris Kiphuth pareiškė, kad Yales universiteto studentas Ford yra geriausias visų laikų trumpų nuotolių plaukikas. Ford iki šiol yra pagerinęs tris Weismuellerio rekordus, kurie buvo išlaikę 20 metų. Fordo pasekmės: 100 jardų 49,4; 100 m 55,7; 110 jardų 56,4.

TRUMPAI IS VISUR

Skotijos futbolo meisteris Glasgow Rangers, stebint 40.000 žiūrovų, laimėjo prieš Queens Park 2—0. Third Lanark sulošė prieš Partick Thistle 4—1, Aberdeen—Clyde 2—0, Motherwell—Hibernians 2—1.

Nurmio pasaulinį rekordą vienos mylios (1609 m) bėgime pagerino švedas, 1500 m Europos meisteris, Strand—4.06,6. Zymus anglų trumpų nuotolių bėgikas Bailey, gimęs Jamajkoje, Goeteborge pakartojo Europos rekordą, 100 m prabėgdamas per 10,3.

Rusė Dumbadse Sarpsborge, Norvegijoje, pagerino vokiečių Gisela Mauermeier pasaulinį rekordą disko metime iš 48,21 į 50,51. Kadangi SSSR nepriklauso IFFA (tarpt. lengv. atl. s-ga), šis pasaulinis rekordas negali būti užskaitytas.

„Didžiąją Paryžiaus premiją“ 100 m plaukime laisvam stiliume laimėjo prancūzas Jany, nuplaukęs per 58,7 taigi, tik vieną dešimtadalį sekundės greičiau, negu švedas Olsson. Tačiau 50 m plaukime Olsson revanšavosi ir nuplaukė pirmuoju per 25,8. Jany ruošiasi 100 m l.st. plaukime „sumušti“ amerikietį Ford, kuris šį nuotolį nuplaukė per 55,9. Rekordinis bandymas įvyks Marselyje.

Tarptautinės vandensvydžio rungtynėse Prancūzija laimėjo prieš Šveicariją 6—1 (2—1). Taip pat 4×200 m. laisvo stiliaus estafetę laimėjo prancūzai. Prancūzija: I. ir G. Vallerey, Belhadj, Jany — 9,34,5; Šveicarija — 10,28,2.

Prancūzijos futbolo pirmenybėse veda Strasbourg su 6—0 tašk. ir 7—2 įvarčių santykiu. Rouen, Stade Francais ir Montpellier su 5 tšk. stovi antroje vietoje. Pirmosios lygos naujokai — Stade, Montpellier, Nancy — dar nėra pralošę nė vienerių rungtynių.

Austrijos futbolo turnyre tik dvi komandos dar nepraradusios nė vieno taško. Tai Wacker Wien ir pernykštis meisteris Rapid. Wacker turi 4 taškus su 8—2 įvarčių santykiu, o Rapid taip pat 4 tšk. su 12—4 įv. santykiu. Paskutiniai: Wacker — Post 5—0, Rapid — Hofstedt 4—1, F.C. Wien — Austria 3—1, Floridsdorf — Admira 3—0, Wiener Sportklub — WAC 2—1.

Tarpzoninėse Daviso taurės rungtynėse JAV nugalėjo Europos zonos meisterį Švediją 5—0. Tuo būdu JAV dabar žais prieš Daviso taurės laimėtoją iš 1939 m. — Australiją. Švedai amerikiečiams buvo menkas priešininkas ir daugiau sugebėjo pasipriešinti tik dvejetainį, kur Bergelin — Johansson pasidavė tik po penkių setų kovos 6—3, 7—9, 6—3, 0—6, 6—8. JAV atstovavo Kramer, Parker ir dvejetainis Talbert-Mulloy.

EUROPOS LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Trečiosios Europos lengvosios atletikos pirmenybės jau priklauso praeičiai. Pirmenybės pavyko, bet tai nebuvo tikslas, kur visi demonstruoti savo ilgamečių studijų pasiekimus, bet greičiau išiešioti tasikas, raktas į tolesnį darbą.

Vyrų gr., kaip ir buvo laukta, švedų bei suomių pirmavimas liko nepažeistas. Iš vienuolikos bėgimų švedai laimėjo keturius ir suomių tris. Anglai pradžiugino trumpų nuotolių specialistu Archer. Tikra nesėkmė, kad pirmenybėse negalėjo dalyvauti už Angliją startuojąs negras Bailey ir vien dėl to, kad jis nėra gimęs Europoje. Anglai sugriebė ir dar vieną vertingą pergalę — Wooderson laimėjo 5000 m. Tai buvo užkietėjusio, tikro sportininko mėgėjų triumfas. Wooderson šiai pergalei ruošėsi daug mėnesių ir sukaupęs savo dvasines jėgas pasiekė, ko troško. Iš išvaizdos Wooderson yra trapus eilinio valdininko tipas ir darbuojasi viename notariate. Dar šiais metais jis yra nutaręs pasitraukti iš aktyvaus sporto gyvenimo.

Mažutė Danija rūpestingai seka Švedijos bei Suomijos pėdomis ir jau dabar jos žodis yra svarus. Holst-Soerensen laimėjo 400 m ir 800 m užėmė antrą vietą. 10.000 m Heino parodė nuostabią laiką — 29.52,0. Bet kitą dieną, dar gerokai išvargęs, jis jau negalėjo sukludyti Woodersono pergalės. Vis dėlto pirmenybių tradicija — laimėti 10.000 m ir maratoną — suomių išlaikė. Maratoną bėgo ir 1933 m. laimėtojas Muinonen. Jis jau 48 metų ir turi žavią 24 metų dukrelę. Ši kartą jis užėmė antrą vietą. Laikraštininkai šaiposi, kad 1948 m. Londono olimpiadoje Muinonen užims trečią vietą ir jau turės anūką. Beja, maratonas Oslo buvo sutrumpintas ir bėgti tik 41 km, taiga ir laikai atitinkamai geresni.

Pirmenybėse stipriai pasireiškė Islandijos atstovai. Huseby laimėjo rutulio stūmimą ir buvo viena iš įdomių asmenybių. Blondinas, stiprus žaliūkas stumia rutulį be ypatingos technikos ir yra jau pasiekęs 16 m. Iš jo lengvai galės būti olimpinis meisteris ir, gal būti, pasaulio meisteris, jei jis, pavyzdžiui, turės gerą trenerį. Naujasis Europos meisteris žiemą yra laimėjęs valgyto varžybas. Per vienus pietus Huseby yra suvalgęs penkias vištas, kilogramą mėsos ir dvyliką kiaušinių.

Suolių aukštį kiek netikėtai laimėjo švedas Bolinder (34 metų). Tai pirmoji jo tarptautinė pergalė. 110 m kliūtinis liko Lidmenio nuosavybe, o 400 m kliūtinį užtikrinai laimėjo suomių Storskrubb. Italų diskinininkai Consolini ir Tossi išsidirbo originalią techniką, ir Europoje jie neturi nė vieno rimtesnio varžovo.

Jie abu lengvai šveičia 50 m, ir tik amerikietis studentas Fitch, neseniai pasiekęs 54,96, gali jiems būti lygiavertis priešininkas. Su ietimi suomiams nepavyko, ir švedas Aterwall su palyginti kuklia pasekme — 68,74 — nuskyne laurus. Rutulio favoritu buvo estas Lipp, bet jis pirmenybėse nedalyvavo. Taip pat nesimatė ir latvių kilmės Osolinio, kuris ilgus metus gyvena Maskvoje ir su kartimi yra peršokęs 4,30.

Moterų gr. stiprią rinktinę atsiuntė sovietai. SSSR moterys užėmė penkias pirmąsias vietas. Neapsieita ir be pabaltijiečių pagalbos. Latvė Gailis tik vienu centimetru atsiliko nuo į tolį Europos meistrės Kondys. Su didele pompa į Oslo buvo atskridusi JAV gyvenanti lenkė Walsiewicz. Ji atvyko su visa svita palydovių ir apsigyveno prabangiausiame Oslo viešbuty. Vis dėlto jai nepavyko, ir ji iškrito 100 m pusiaubaigėmė. Šis malonumas jai kainavo apvalią sumą, o garbės taip ir nesusilaukė, tik tiek, kad ji buvo elegantiškiausia iš dalyvių. Po SSSR, pajėgumo atžvilgiu ejo olandės. Jos pasitenkino trim pirmosiomis vietomis. Kiek netikėtai suolių aukštį laimėjo studentė Colchen (Prancūzija). Tai aukštaūgė aštuoniolikametė. Be lengvosios atletikos, Colchen yra gero pajėgumo krepšininke ir nuolatinė Prancūzijos

rinktinių dalyvė. Rusei Šetsjenovai pavyko dviguba pergalė — 100 ir 200 m.

Naujieji meisteriai: vyrų gr.: 100 m Archer (Anglija) 10,6; 200 m Karakulov (SSSR) 21,6; 400 m Holst-Soerensen (Danija) 47,9; 800 m Gustafsson (Švedija) 1,51,0; 1500 m Strand (Švedija) 3,48,0; 5000 m Wooderson (Anglija) 14,08,6; 10.000 m Heino (Suomija) 29,52,0; maratonas Hietanen (Suomija) 2,24,55,0; 50 km ėjimas Ljunggren (Švedija) 4,38,20,0; 110 m kliūtinis Lidman (Švedija) 14,6; 400 m kliūtinis Storskrubb (Suomija) 52,2; 3000 m kliūtinis Pujazon (Prancūzija) 9,01,4; 4 × 100 m Švedija 41,5; 4 × 400 m Prancūzija 3,14,4; į aukštį Bolinder (Švedija) 1,99; į tolį Laessker (Švedija) 7,42; su kartimi Lindberg (Švedija) 4,11; trišuolis Rautio (Suomija) 15,17; rutulys Huseby (Islandija) 15,46; diskas Consolini (Italija) 53,23; ietis Aterwall (Švedija) 68,74; kūjis Eriksson (Švedija) 56,44; dešimtkovė Holmvang (Norvegija) 6987 tšk.

Moterų gr.: 100 m Šetsjenova (SSSR) 11,9; 200 m Šetsjenova (SSSR) 25,4; 80 m kliūtinis Koen-Blankers (Olandija) 11,8; 4 × 100 m Olandija 47,8; į aukštį Colchen (Prancūzija) 1,60; į tolį Kondys (Olandija) 5,67; rutulys Sevrjukova (SSSR) 14,16; diskas Dombadse (SSSR) 44,52; ietis Majutskaja (SSSR) 46,25.

ŠALIA KREPŠINIO

(Iš Scheinfeldo krepšinininkų sąskrydžio)

Likimas taip lėmė, kad įdomiausią dovaną gavo ne turnyro laimėtojai, bet Schweinfurto Garsas. Jis, tiesa, į laurus ne labai ir pretendavo ir iškrito po pirmųjų rungtynių. Bet ir taip jis spėjo pasižymėti, nes per vienintelės rungtynės spėjo padaryti 21 baudą. Užtat ir gavo atitinkamą dovaną — dvi poras bokso pirštinių.

Iš įvairių pasviečių suvažiavę sportininkai pasirodė ne vien krepšinyje gabūs. Per baigmines vaišes kiekvienos komandos atstovas turėjo pasakyti kalbą. Kalbėti pradėjo reprezentacinės atstovės Norkus II, pasitenkinęs pora sakinių. Po to žodis buvo duotas Muenchenui. Pakilo Grybauskas ir pradėjo daug žadantį: — O aš esu pasirengęs kalbėti labai ilgai. Dėkoju! — ir Grybauskas atsėdė. Atsiminus ne tik tai tremtyje uoliai praktikuojamą nelematą įpratimą visus varginti ilgom ir nuobodžiom kalbom, po pirmojo Grybausko sakinio visiems pradėjo tysti veidai, užtat baigminis žodis trenkė kaip atominė bomba į Bikinio atolą. Jei mūsų kai kurie visuomenininkai vis dar

skeptiškai žiūri į sportinį judėjimą, gal jie galėtų atkreipti dėmesį nors į savo ilgą kalbą. Čia sportininkai jiems taip pat galėtų pagelbėti.

Turnyro didysis nežinomas buvo Kempteno GSK (geležinkeliečių sporto klubas). Kodėl, būtent, geležinkeliečiai? O istorija tokia: kažkada Kemptene buvo vietinio pobūdžio turnyras. Dalyvavo improvizuotų ir ne improvizuotų artelių komandos. Dalyvavo ir geležinkeliečiai, laimėjo pirmą vietą ir pasilaikė tą pavadinimą visiems laikams. Geležinkeliečiai? — Taip, geležinkeliečiai, — paaiškino mums jų kapitonas Panavas. — Mat, du iš mūsų savo laiku yra prie geležinkelio dirbę. O kiti? — Kiti... važinėjo geležinkeliu!

Kruopštus taškų rinkikas Grybauskas (Muencheno Gintaras) per turnyrą gavo naują vardą — penicilinas. Kaip prieš peniciliną neatsilaiko nė pačios didžiosios ligos, taip prieš Grybausko įvairiaspalvius metimus neatsilaikė nė pačios stipriosios komandos (per penkerias rungtynes Grybauskas surinko 73 tšk.).

LIETUVIAI SPORTUOJA

LIETUVIAI TARPTAUTINIAME STALO TENISO TURNYRE

Bambergas. Rugsėjo 8 d. Bamberge įvyko didelis stalo teniso turnyras, kuriame, be geriausių anglų ir amerikiečių zonų žaidėjų vokiečių, dalyvavo ir keli lietuviai. Vyrų vieneta laimėjo Than, finale įveikęs Schaf 3:0. Mūsų šiams ši kartą nelabai pavyko, nors pasirodė kaip aukštos klasės žaidėjai. Meilus su Vailokaičiu buvo pasiekę kvartfinalius, kur pirmąsias nelaimėdami pralošė, penktame sete turėdamas 15:8 savo naudai, prieš Vosebein 2:3, o antrasis prieš Than 2:3. Adomavičius po trijų pergalių iškrito prieš Strixnerį. Atsigriebta vyrų dvejetė, kur Meilus — Garunkštis laimėjo pirmą vietą, nugalėdami Than — Strixner 3:1. Mūsų dvejete Garunkštis — Plentaitė laimėjo trečią vietą.

KREPŠINIS WIESBADENE

Wiesbaden. Viena iš stipriausių lietuvių krepšinio komanda Muencheno „Gintaras“ rugsėjo 8 d. viešėjo Wiesbadene ir ten turėjo rungtynes su vietos „Lituanica“. Po permainingos ir įtemptos kovos rungtynių normalus laikas davė lygiąsias 27:27 (14:14). Likus minutei žaisti, svečiai vedė 27:25, tačiau pasukinėse sekundėse „Lituanica“ pavyko išlyginti. Penkių minučių pratėsimu wiesbadeniečiai parodė dideles pastangas ir laimėjo 36:33. Komandos žaidė šių sudėčių ir laimėjo taškų: „Lituanica“ — Varkala 12, Blankus 11, Miškinis K. 7, Afanasjevas 4, Landsbergis I. 2; „Gintaras“ — Gružauskas 10, Grybauskas 8, Bulionis 7, Ginčauskas 4, Beržanskis 2 ir Bandžius 2.

MAŽASIS KREPŠINIO TURNYRAS

Nuertingenas. Rugsėjo 15 d. Nuertingene įvyko mažasis krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo kolonijos, technikos mokyklos ir gimnazijos krepšinio penketukai. Trys susitikimai neišsprendė turnyro nugalėtojo, nes kiekviena komanda turėjo po vieną pralaimėjimą ir po vieną laimėjimą. Atskirų susitikimų rezultatai: gimnazija — kolonija 17—14 (7—7), technikos mokykla — gimnazija 29—17 (14—4), kolonija — technikos mokykla 40—30 (20—15).

SCHAEINFELDAS — ANSBACHAS 0—0

Ansbachas. Rugsėjo 7 d. Ansbache viešėjo Scheinfeldo lietuvių stovyklos futbolininkai, kurie žaidė rungtynes su Ansbacho DP rinktine, sudaryta iš lietuvių, lenkų ir estų. Rungtynės baigėsi 0—0.

Hansenne pagerino 1500 m Prancūzijos rekordą iki 3.48.5. Senas rekordas buvo 3.49.2 (Ladoumeque),

SCHEINFELDO TURNYRAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

kiu metimu iš tolo. Liko žaisti 7 minutės, 5 minutės, 3 minutės. Pasekmė ta pati ir tik prieš pat pabaigą Sventickas įmeta baudą — 19—18 Kemp-teno GSK naudai taip ir lieka. Taškai: **Kempteno GSK** — Sventickas (8), Krutulis (7), Racevičius (4); **Wiesbadeno Lituanica** — Labanauskas (6), Landsbergis (5), Miškinis I (4), Afanasevas (3).

Kaip ir buvo laukta, vienoj pusėj į baigmę kelią išsigrindė Muencheno Gintaras, o kitoj pusėj, laimingai įveikęs dvi stambias kliūtis (Tuebingeno Vytį ir Wiesbadeno Lituanicą), į baigmę iškopė Kempteno GSK. Baigminis susikirtimas buvo gana įspūdingas. Muencheno Gintaras laimėjo 30—18. Pirmas kėlinys 16—11. Kempteniečiai vykusiai dengė zoną, ir iš pradžių Muenchenas turėjo daug vargo. Paskui rasta vaistų ir prieš šį tipišką latvių dengimą, ir po 10 — ties minučių iniciatyvą vis daugiau perėmė gintariečiai. Savo metimais vėl stebino Grybauskas, o jo didžiajam priešininkui Sventickui, taip pat tolimų metimų specialistui, gerokai nesisėkė. Taškai: **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (15), Ginčias (9), Gruzauskas (4), Bandžius (2); **Kempteno GSK** — Racevičius (7), Krutulis (4), Panavas (4), Sventickas (3).

Dabar atėjo eilė ir reprezentacinei Šarūno ekipai. Deja, Muencheno Gintarui tai buvo trečiosios tą patį dieną rungtynės, ir jis negalėjo išlukšteni viso savo pajėgumo. Iš kitos pusės prieš reprezentacinę tą dieną būtų buvę sunku ką padoresnio pešti, nes reprezentantai buvo gerai nusiteikę ir pasirodė visam savo spindėjime. Šarūnas laimėjo įtikinantią pasekmę 54—16 (18—9). Jei pirmam kėliny Muenchenas dar įstengė

deramiau priešintis, tai vėliau pristigo patvaros, ir taškai pabiro kaip iš gausybės rago. Reprezentantai kartkartėmis pademonstruodavo meniškų derinių ir gražių metimų. Čia išsiskyrė Norkus II, savo vijurkiškais prasmukimais sunkiai sulaikomas. Apskritai, reprezentantai patenkino ir išlepintą krepšinyje skonį. Taškai: reprezentacinė — Norkus II (14), Varkala (14), Bagdonas (8), Andrulis III (8), Mackevičius (4), Duliūnas (4), Norkus I (2); **Muencheno Gintaras** — Grybauskas (7), Bandžius (4), Beržanskis (3), Ginčias (2).

Turnyras buvo gerai suorganizuotas ir praėjo labai sklandžiai. Oficialios iškilnės buvo trumpos, nevargino. Turnyro metu buvo surengtas Scheinfeldo lietuvių meno kolektyvo koncertas. Pasireiškė vyrų, mišrūs chorai, tautinių šokių šokėjai ir kanklininkai. Kolektyvui vadovavo Br. Budriūnas.

Pasibaigus rungtynėms globėjas vietos UNRRA dalinio direktorius de Haanas laimėtojam išdalino eilę dovanų. Reprezentacinė Šarūno komanda gavo visišką nuosavybės B. Mulio pereinamąją taure. Ir kitos komandos buvo atžymėtos, o Scheinfeldo skautai dar pridėjo po puokštę gėlių. Nuleidus vėliavas, krepšininkams buvo surengtos jausios vaišės.

Turnyras liks gražiu prisiminimu visiems jame dalyvavusiems.

Kęstutis Cerkeliūnas.

Pasaulio golfo meisteris Cotton (Anglija) Monte Carlo atidaro modernią golfo mokyklą. Už pusvalandžio pamoką Cotton ima 4 svarus sterlingų ir mokinių jam nestinga. Didžiausia suma, kurią jis yra kada laimėjęs per rungtynes, siekia 500 svarų.

LENGVOSIOS ATLETIKOS VARŽYBOS HANAU

Hanau. Rugsėjo 14—15 d. d. Hanau lietuvių stovykloje buvo pravestos lengvosios atletikos varžybos, kuriose pasiekti šie rezultatai:

100 m — Adamkavičius 11,5, Mikšys 11,6, Kalvaitis 11,9; 400 m — Mikšys 54,4, Bakūnas 56,8, Asauskas 57,3; 1500 m — Saldaitis 4:38,7, Kiaunė 4:41,2, Pranckūnas 5:07,2; 3000 m — Kiaunė 10:07,1, Saldaitis 10:10; 4 × 100 m — Karosas, Bakūnas, Adamkavičius, Mikšys 47,8; Bagdonas, Supronas, Asauskas, Kalvaitis 48,3; i aukštį — Gasiūnas, Karosas, Adamkavičius — visi po 1,67; i tolį — Supronas 6,58, Karosas 6,07, Paransevičius 5,98; ietis — Jaudėgis 51,00, Supronas 47,02, Kačergius 43,95; diskas — Sakalas 34,25, Jaudėgis 33,06, Savuky-

nas 31,26; rutulys — Savukynas 11,96, Jaudėgis 11,82, Sakalas 10,89.

Moterų grupėje: 60 m — Remeikytė 8,4, Gumbytė 9,0, Boreikaitė 9,1; i aukštį — Gumbytė 1,29, Gasiūnaitė 1,24, Mickevičiūtė 1,24; i tolį — Remeikytė 4,67, Gumbytė 4,52, Griškelytė 3,75.

Pirmųjų trijų vietų laimėtojai gavo dovanų iš UNRRA sportinio fondo. V.

1945—1946 m per futbolo sezoną Prancūzijos pirmos ir antros lygos komandos susilaukė 3.343.735 žiūrovų ir gauta 148.139.200 frankų pajamų. Daugiausia pajamų turėjo Marseille Olympique (11,6 milijonų), daugiausia žiūrovų sutraukė Paryžiaus Red Star (229 tūkstančius).

Rugsėjo 1 d. Oberleiningene (Kreis Nuertingen) įvykio geriausiems mūsų stalo tenisininkams Pabaltijo tautų sporto olimpijadi atrinkti turnyro dalyviai su UNRRA Team 513 dir. R. Maingot. Šio turnyro nugalėtoju tapo Gerulaitis, II v. — Garunkštis, III v. — Meilus.

Nuotrauka V. Bacevičiaus.

PASIRYŽE GERINTI REKORDUS

Baigdamas savo sportinę karjerą, 5000 m Europos meisteris Wooderson (Anglija) dar nori pagerinti dviejų mylių pasaulio rekordą, kuris dabar priklauso Haeggui — 8.42,8. Už Angliją startuojąs negras Wint ketina pagerinti 440 jardų Anglijos rekordą (Brown — 47,6), o kitas negras Bailey kibs gerinti 100 jardų rekordą (9,7).

Kiek Suomijoje yra aktyvių sportininkų

Oficialiai skelbiama, kad Suomijoje atskiros sporto šakose yra tiek registruotų aktyvių sportininkų: lengvojo atletikoje 80.000, slidinėjime 70.000, gimnastikoje 55.000, plaukyme 55.000, pėsčialo (suomių tautinis sportas) 48.000, krepšinyje 25.000, futbole 20.000, imtynėse 18.000 ir kt.

Estas Lipp Maskvoje nustūmė rutulį 16,22. Siemet tokios pasekmės Europoje dar nėra niekas pasiekęs.

Olandas Slykhuis Bergene 3000 m prabėgo per 8.08,8; laikas, kurį tik Haegg savo pasaulio rekordą yra pralenkęs (8.01,2).

Tarpt. šachmatų turnyrą Groningene laimėjo Botvink (SSSR) su 14,5 taškų prieš Euwe (Olandija) su 14 tšk.

Nuertingeno apskr. stalo teniso meisteriai Meilus ir Mickevičius.

SKAITYTOJAMS

Pradėdami leisti šį savaitinį „Apžvalgą“ priedą, skirtą grynai sporto reikalams aptarti ir mūsų bei tarptautiniam sporto gyvenimui apžvelgti, tikimės pasitarnauti mūsų sportuojančiam jaunimui, sportinį gyvenimą sekančioms tautiečiams ir visiems tiems, kurie ir dabartinėse sąlygose nenustoja būti sporto entuziastais ir vienokiu ar kitokiu būdu stengiasi prisidėti prie mūsų sportinio gyvenimo tremtyje.

Vieni nesitikime darbo nudirbti taip, koks jis turėtų būti, todėl kviečiame į talką visus tremtyje esančius mūsų įvairių sporto šakų teoretikus, visus sportininkus, visas sporto klubų vadovybes. Laukiame žinių iš klubų gyvenimo, rungtynių; džiaugsimės gavę teoretinių straipsnių, sulaukę įdomių ir vertingų vertimų.

Tokiomis mintimis ir pasiūlymais pradėdame.

Redakcija

Du žymieji Prahos ir Vienos futbolo klubai Slavia ir Rapid Prahėje sužaidė 0—0.

Danija suplikė suomius futbole 5—2. Rungtynės įvyko Kopenhagoje.

Po sekmadienio žaidimų, Prancūzijos futbolo pirmenybėse pirmąją Strassbourg (11 tšk., 12—5 įv.), 2. Roubaix (10, 14—6), 3—5. Lille (8, 15—6), Nancy (8, 16—8), Reims (8, 12—12). Visos komandos yra sužaidusios po 6 rgt.

Tarpt. olimpinio komiteto pirm. Edstroem (Svedija) pasitraukė iš savo posto. Naujasis pirmininkas — lordas Burghley (Anglija). Burghley yra buvęs daugkartinis Anglijos meisteris 110 m kliūtiniam bėgime ir yra dalyvavęs olimpinuose žaidimuose.

Norvegas Kaas su kartimi peršoko 4,15. Siemet tai geriausia pasekmė Europoje.